

— "Α! ή Κυβέρνηση. "Ετσι. "Ολα λοιπόν τὰ ξέρεαι αὐτὴ ή Κυβέρνηση. Καί πῶς μπορεί νά ξέρει αὐτὴ τί γίνεται στήν ἀγορὰ τοῦ κόσμου; Αἰ;

"Ο δάσκαλος χαμογέλασε, ἐνῶ ὁ καπτὰ Λάζαρος καθότανε σ' ἓνα τραπέζι διατάζοντας δεύτερο νουγιλέ.

— Βρε, εἶδατε σεῖς τὴ Ρουσία; Ξέρεις ἐσὺ, μωρὲ παλιόπαιδο, τί ἔχει νά πῆ Ρουσία; φώναξε.

Τὸν ἀφήσανε νά λέει, γιατί εἶδανε πῶς δὲν εἶτανε γιὰ σοβαρὴ συζήτηση. Μόνο ὑστερὸς ἀπὸ ὧρα ὁ δάσκαλος τὸν σταμάτησε γιὰ νά τοῦ πῆ:

— Ἐπίτελους, ἐμεῖς σάν Ἕλληνας πρέπει νά χαροῦμαστε. Ἀλλοιῶς ή Πόλη εἶτανε χαμένη.

"Ο καπτὰ Λάζαρος χτύπησε τὴ γροθιά του πάνω στὸ τραπέζι.

— Ποιὰ Πόλη μωρέ; Ἡ Πόλη ἔτσι κι ἀλλοιῶς εἶναι δική μας. Τὸ λέει ὁ Ἁγαθάγγελος. Κανείς δὲν μπορεί νά μᾶς πάρει τὴν Πόλη. Διάβασε Ἁγαθάγγελο;

Τὸ μεσημέρι πέρασε καμαρωτὸς μέσα ἀπὸ τὴν ἀγορὰ, μὲ τὸ κεφάλι ἀνηλά, γυρίζοντας στὸ σπίτι του. Ἡ γροθὴ ή ἀδερφή του πού τὸν εἶδε ἔτσι, φοισκωμένο νά μπαίνει στὸ σπίτι, δοκίμασε νά τὸν παρηγορήσει.

— Αἰ νικήθηκεν τώρα; Τί νά κάνουμε; νά πεθάνουμε;

— Ἐσὺ νά κάνεις τὴ δουλειά σου. Δὲν ξέρεις ἐσὺ ἀπ' αὐτὰ τὰ πράματα, τῆς ἀπάντησε μὲ τόνο ἀσθηρὸ.

Ἐἶτανε ή πρώτη φορὰ πού τῆς μιλοῦσε ἔτσι ἀπότομα. Ἐβράζε μέσα του. Οἱ παντιέρες πούθλεπε νά κοιταζοῦνε ψηλά στὰ κατάρτια τὸν πειράζανε στὰ νεῦρα, κ' ή καμπάνα τοῦ Μοναστηριοῦ, πού δὲν ἐνοοῦσε νά πάψει, τὸν ἐρέθιζε, λές καὶ τόκανε πίτηδες γιὰ νά τὸν θυμῶνει. Ὡς τόσο δὲν μπορούσε νά θυμῶσει μαζί της, γιατί τόθρισε ἔτσι σάν ἁμαρτία. Μὰ δὲν μπορούσε καὶ νά μὴν κάνει τὴ σκέψη.

— Γιὰ δὲς ἀχαριστία. Ρούσικη καμπάνα καὶ νά χάοστα κι αὐτὴ.

Μὰ ὁ ἴδιος πάλι τὴν δικαιολογοῦσε.

— Τί φοταίει κι αὐτὴ; Φταίει ὁ Δῆμιαρχος πού ἔβαλε τὰ παλιόπαιδα νά τὴν βασανίζουνε.

Μιά ἀπορία ὡστόσο τὸν βασάνιζε.

— Γιατί δὲ σπάζει; Γιατί δὲ ραίξει, ἔτσι, στὸ πῆμα, ἔτσι γιὰ θάμα, γιὰ νά τοὺς βγάλει ὄλους ψευτες;

Τὴν ἀπάντηση τὴν εἶδνε ὁ ἴδιος, κουνώντας τὸ κεφάλι του.

— Μά, καὶ πῶς νά σπάζει. Σπάζει Ρούσικη πρῶμα; Κ' ὑστερα σου λένε πῶς νικήθηκε ή Ρουσία. Γιατί; γιατί τὸ εἶπε κ' ή Κυβέρνηση. Καὶ σάν τὸ εἶπε;

Τὸ μεσημέρι δὲν ἔφαγε μὲ ὄρεξη. Σάν κατέβηκε τὸ ἀπόγεμα πάλι στήν ἀγορὰ τοὺς βρήκε πάλι ὄλους νά συζητοῦνε γιὰ τὴ Ρουσία. Δὲ μίλησε κανενὸς, δὲ ζύγωσε κανένα. Μοναχὸς ἔκοβε βόλτες ἀνάμεσα στήν πλατεία μὲ τὸ κορμὶ τενωμένο, μὲ τὸ κεφάλι στηλωμένο ψηλά πάνω στοὺς πλατιοὺς ὄμους του...

Βασίλευσε ὁ ἥλιος πάνω στὴ γαληνεμένη θάλασσα.

Οἱ νῆυτες κατεβάσανε πιά τις παντιέρες, τις τυλίξανε κουβάρι καὶ τις βάλανε μέσα στὸ ἀμπάρι. Τὰ ψηλά κατάρτια, γυμνά τώρα σάν κλαδιὰ δέντρον πού πέσανε τὰ φύλλα του στὸ πέρασμα τοῦ χινοπαριὰτικου ἀνέμου, κλονερίζονται μέσα στὰ κοιμισμένα νερά τῆς θάλασσας, ὡδί ὅτ ὄν...

...προνόθεσιν ἡ ἰεναι...

"Ο καπτὰ Λάζαρος τράβηξε κατὰ τὸ μῦλο. Ἐκεῖ εἶτανε ἀραγμένο τὸ δίκτυο τοῦ καϊκιῦ πού τὸ εἶχε τώρα γιὰ νά μεταφέρει ξύλα κайροῦτα ἀπὸ τὴν ἀντικρινή στερεά. Στάθηκε κάμποσο συλλογισμένος. Ἐπείτα, σὰ νά πῆρε ἀξάρνα κάποιαν ἀπόφραση, ἔπιασε τὸ σκοινί, ζύγωσε τὸ καϊκι καὶ πήδηξε μέσα ἀλοαφρὸς σάν παληγάρι. Ἐνοιωθε κείνη τὴ στιγμή μέσα του ἓνα κορυαίνο σὰ νά εἶτανε εἰκοσι χρονῶν.

Σὲ λίγο μιὰ μεγάλη σημαία ἀπλώθηκε στο κατάρτι. Ἐπειτα δίκτυα τῆς ἀπλώθηκαν καὶ δυο σειρὲς σενίλα πολύχρωμα ὅσο νά καλοῖδοῦνε τὸ περίεργο θέαμα ἀπὸ τὴν πλατεία πού εἶτανε ὄλοι μαζωμένοι κείνη τὴν ὧρα, ἓνας δυνατὸς κρότος ἀντήχησε κ' ἓνα συννεφεῖο ἀσπρὸς κελνὸς φάνηκε νά ὑψώνεται μπροστὰ στήν πλώρη τοῦ καϊκιῦ του, ὑστερὸς ἄλλος, ἄλλος, ἄλλος...

"Ο καπτὰ Λάζαρος γιόμιζε ἀδικίακα τὸ μακρὸ κανόνα του κ' ἔρριχνε, ὄλο ἔρριχνε...

— Νικήθηκε, αἰ; Νά λοιπόν, σὰ νικήθηκε, φώναξε μοναχὸς του κάθε φορὰ πού ἀδειάζε τὸ κανόνι του, γιὰ νά γιορτάσει μιὰ φανταστικὴ νίκη, ἀδιαφορώντας τί πιστεύανε οἱ ἄλλοι...

Τὴ στιγμή αὐτὴ, καθὼς εἶτανε ὄλοι μαζεμμένοι στὸ μουράγιο, εἶδανε τὸν καπτὰ Λάζαρο πού ἄρχισε νά φέρνει βόλτες πάνω στήν κουβέρτα. Ἡ πλατεία γαλάζια βράζα του μεροδεύτανε μέσα στὰ σέλια του. Γύριζε γλήγορα σὰ σβοῦρα, γύριζε σάν τρελλὸς, χτυπώντας τὰ βαρεῖα του παπούτσια τὰ μυτερά, μὲ τοὺς φιδόγκους, πάνω στήν κουβέρτα, ἐνῶ στὸ χέρι του ἔσφιγγε ἓνα κλαδοτὸ μαντίλι. Ἡ σημαία γερμένη ἀπάνω του ἀκίνητη, φαινότανε σὰ νά τὸν κοιτοῦσε περίεργα ἀπὸ τὴν κορφή τοῦ καταρτιοῦ.

— Χορεύει, εἶπε κάποιος.

— Βοὲ, μὴν τρελλάθηκε, μουμμούρισε ὁ πάρεδρος.

— Τὸ πίστεψε, φαίνεται, κι αὐτὸς καὶ γιορτάζει, εἶπε ὁ καπτὰν Κωνσταντῆς, ξεκοκκίζοντας τὴ μακριὰ χειρομπαρένια κομπολόγι πού κοιτοῖσε στὰ χέρια του.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

Ο ΚΑΜΠΟΤΙΝΟΣ

(Τὸ ξανατυπώνουμε γιατί στὸ περισημένο φύλλο πιαράπεσε ἓνας στίχος, ὁ 9ος).

Κορόνα ἀπόψε' στὸ κεφάλι μου θὰ βάλλω
καὶ σκῆπτρο ὀλόχρυσο στὸ χέρι θὰ κρατήσω,
Κόποιο νεκρὸ παλιὸ Βασίλειο θ' ἀναστήσω
κ' ἔτσι τερήφανος μπροστὰ σας θὰ προβάλλω.
Κι' ἀνοίγοντας τὸ θησαυρὸ μου τὸ μεγάλο
ἐλέη καὶ πλοῦτη στοὺς φτωχοὺς μου θὰ χαρίσω.
Πιὸ δυνατὸς, πιὸ πλουσίος κ' ἀπὸ τὸν Κροῖσο!
Κ' ὑστερα πάλι τὰ στολῖδια μου σὰ βγάλω,
Στὸ Βασίλει θὰ εἰπῶ—Σκληρὴ εἶτανε ή καρδιά σου
χρυσσαφικὰ καὶ πλοῦτη ἀπλώνοντας τριγύρω
πάντα νάφινεις πεινασμένα τὰ παιδιὰ σου!
Τ' ἀποσταμένο τὸ κεφάλι μου πρὶν γεῖρω
γραφτό, ζητώντας τὸ ψομὶ μου εἶναι νά θγάνω.
Καὶ πότε Ρήγα μὲ θεωρεῖς, πότε ζητιάνο!

Σόρα.

ΛΑΥΡΑΣ

Ἡ παντιέρα μας ὑψωμένη περήφανα στὸ κατάρτι
γράφει: Πόληση καὶ Λευτεριά.

Ψυχάρης